

PIŠE MARKO NJEGIĆ

Čitav niz redatelja videospotova s vremenom prijede na film (David Fincher, Michael Bay, Marcus Nispel...). Hollywoodski obrazac ove je godine odlučio slijediti i istureni hrvatski spot-majstor Radislav Jovanov Gonzo. Na netom završenoj Puli, Gonzo je debitirao kao redatelj filma "Na kvadrat" s "lezbijkama" Juditom Franković i Ivanom Roščić. Lociran u zagrebački stan u kojem jedna djevojka drugoj izražava osjećaje isključivo putem ružičastih "post-ita", što ovoj počne smetati, "Na kvadrat" je ponajbolji segment omnibusa "Zagrebačke priče 2" nastalog u produkciji Borisa T. Matića.

U intervjuu za "Slobodnu" Gonzo se prisjetio fotografskih i spotovskih početaka karijere, nakon čega smo skrenuli na film. Svirao je kao mladić u kojekakvim demo bendovima u zagrebačkom "SC-u", "Kulušiću"..., a da nikada nije imao bubnjeve dok je fotoaparate imao po cijeloj kući - tatine. U čuvenom "Poletu" bio je honorarni fotograf. Žudio je za svijetom fotografije, glazbe i filma. Umijeće spotova je otkrio, zavolio i shvatio da je to ono što bi volio raditi 1987. kad je napravio omot za prvi album Psihomodo Popa "Godina zmaja", a zatim i režirao video za pjesmu "Leteći odred", snimljen iz velikog entuzijazma, ljubavi i ludosti. Tad je Gonzo odmah vidio da je veliki gušt spajati sliku i glazbu i stvarati jedno djelo.

Htio spot za Mišu Kovača

Kakav je bio uopće preduvjet da pristanete na spot? Je li vam se morala svidjeti pjesma i(li) izvođač?

-Uglavnom, da mi pjesma "legne", a bend voli i želi moj rukopis, način rada, i da bend ili pjevač imaju neku karizmu, snagu, humor ili jednostavno da se stvori suradnja koja je više od poslovnog odnosa... Pjesma mi je najbitnija - tu nema diskusije. Bilo je slučajeva kad mi ponudena pjesma nije legla, ali sam ipak našao pjesmu koja mi je puno bolja za video i za moj rukopis - koja bi bendu u toj kombinaciji dala super video singl, pa čak i hit. Ako mi je neko baš antipatičan ili pak njegova muzika, mi sigurno nećemo raditi zajedno. Nekad postoje situacije kada radim spot za pjevača ili band čiji CD sigurno ne slušam doma, a još manje guštam, ali htio sam npr. napraviti spot za Mišu Kovača, kao eksperiment - u pozitivnom smislu, da, zašto ne... Bitno mi je da taj netko želi moj rukopis, ideju, a ne da radim još u nekakvom njegovom ili njihovom obrascu koji nema veze s mojim poimanjem vizualnosti, stila, scenskog nastupa - što će odjenuti na sebe i sl.

Koliko je režija spotova (kod nas) umjetnost?

- Onoliko koliko je glazba (kod nas) umjetnost.

Jesu li vas ikad tražili da snimate spot za neku "cajku"?

- Jesu, ali se nekako izvučem iz toga, jer novac je bitan, no ne toliko. Nemam ni ja baš takav želudac - ipak je bolje raditi reklame, ako možeš, kako bi mogao raditi s Letom 3 ili svoj film ili dokumentarac o Gustafima, meni jako dragom bendu s kojim se mogu i posvadati, ali mi ćemo uvijek naći zajednički jezik. Volim ih.

- U posljednje vrijeme bilježi se blagi uzlet spotova. Postoji li šansa da se vrata stara "Hit Depo" vremena iz 90-ih, kad je za-

NA KVADRAT MAJSTOR VIDEOSPOTOVA U
 NA PULI KAO REDATELJ U OMNIBUSU 'ZAGREBAČKE PRIČE 2'

GONZO

Ljubavna priča mi je iznad s orijentacije

Snimatelj je zašvenkavao umjesto mene od uzbuđenja. Potpuno mi je bilo prirodno gledati dvije cure u poljupcu. Promatrao sam ih kao odnos dvije osobe - veli Gonzo koji je pred kamerom držao dvije atraktivne dame te ih snimio kako se miluju i ljube

SPJEŠNO JE DEBITIRAO
REBAČKE PRIČE 2'

ZO

a filma polne ikova

Judita Franković i Ivana Roščić
u sceni iz filma 'Na kvadrat'
te na setu s Radislavom
Jovanovom Gonzom

bilježen njihov "boom"? Kako komentirate CMC televiziju?

- Ne smatram da se događa nešto posebno u videoindustriji, događa se razvoj medija - tehnika i snimanje su svima dostupni, ali se vrijeme 90-ih (u Hrvatskoj) ne može ponoviti jer je to bilo pionirsko vrijeme za videospotove. CMC je jedan populistički kanal, bez stila i stava, pa i ne služi formiranju nekih kriterija, bilo video bilo glazbenih. Nekadašnja emisija "Hit Depo" bila je puno kvalitetnija i značajnija u tom smislu.

Snimanje bez stresa

Je li vas možda upravo pad spotovske produkcije nagao da promijenite fah i okušate se kao filmski redatelj?

- Ne, ja i dandanas još uvijek radim videospotove s ljubavlju, a režija filma je samo prirodni razvoj mog stvaralaštva. Sve u svoje vrijeme.

Jeste li dugo "kuhali" režiju filma u sebi?

- Meni se film dogodio i da mi Boris T. Matić nije ponudio taj scenarij, možda danas ne bih još ništa napravio. Mislio sam da će me hvatati trema, ali istog trenutka kad sam prvi put sjeo s Ivanom i Juditom, znao sam da će sve biti O.K. One su bile dosta stegnute svim svojim angažmanima, no u prostoru stana radili smo defakto kronološki i nije bilo stresa. Kad čovjek uzme kameru u ruke, film mu je prirodni cilj, no nekad to izgleda nemoguće, treba proći neko vrijeme, iskustvo. Bitan mi je biosnimateljski rad na slovenskom igranom filmu "Rezervni dijelovi" Damjana Kozolea - tu je želja postala konkretnija. Bilo je to 2003.

U Americi redatelji spotova mahom snimaju stilizirane filmove s nabrijanom montažom, mnoštvom rezova itd., a vi ste se odlučili na ponešto realističniji pristup, duže kadrove itd.

- Kriteriji se mijenjaju iz godine u godinu. Ja sam čak u prošlosti radio dinamičnije montaže. Brzina kadrova ovisi o estetiци i dinamici pjesme. Možda je čudno nekome, ali ne privlači me dinamična montaža, već filmovi s dijalozima i raznim akcentima, atmosfera, emocijama, priče i scenariji koji me stvarno motiviraju

i koje sam doslovno doživio, a to su ljubav, brak, obitelj i sve ono što je lijepo i bolno oko nje.

Univerzalni scenarij

Možete li usporediti režiju videospota i filma?

- Videospot je glazbom zadana forma, kraća forma koja se može lakše zaokružiti - film je zahtjevniji. No, osnovna je razlika da je videospot nadogradnja pjesme, dok je film složena vještina pričanja, kompleksnija forma koja se puno kritičnije promatra i ima puno veći autorski značaj. Scenografkinja Veronika Radman i ja uživali smo lijepeći sve te silne "post-ite", a mislim da se to osjeti i u zadnjoj sceni. Jako sam sretan fotografijom snimatelja Marka Brdara i pristupom na serti. Tad sam u zadnjoj sceni sviruckao po instrumentu zvanom kalimba i zapravo već na snimanju osjetio kako je dobro za promjenu da kreiram glazbu na sliku, a ne obratno.

Judita Franković je kazala je da je veliki plus što ste se odlučili za glumačke probe prije snimanja.

- Bez toga je skoro nemoguće. To je normalna stvar i da je bilo izvedivo trebalo ih je biti više.

Pred kamerama ste držali dvije atraktivne dame, Juditu i Ivanu Roščić, te ih snimili kako se miluju i ljube. Je li vam zašvenkala kamera od uzbuđenja?

- Marko Brdar je zašvenkavao umjesto mene. (smijeh) Potpuno mi je bilo prirodno gledati dvije cure u poljupcu. Promatrao sam ih kao odnos dvije osobe. Ljubavna priča mi je bila po značaju iznad spolne orijentacije.

Mislite li da bi "Na kvadrat" bio jednako efektan da centralni par nije istoga spola?

- Da. Scenarij Jasne Žmak me privukao svojom univerzalnošću. Ljubav je ljubav.

Koji su novi planovi? Dugometražni cjelovečernjak?

- Dugometražni je u želji, ostalo nepoznato. Najvjerojatnije po originalnom scenariju i što prije. Meni bi osobno bilo bitno raditi filmove za koje sam motiviran i kojima mogu nešto reći, odnosno pružiti određenu ideju ili emociju ljudima.

O Severini sve najbolje

•• Kakve su dojmове na vas ostavili estradnjaci u Hrvatskoj i regiji, od Severine ("Štikla") nadalje?
 - O Severini sve najbolje kao izvođačici i osobi, ali iskreno estradnjaci nisu bili dio mog glazbenog i estetskog svjetonazora, mada sam s njima profesionalno dobro surađivao.

Let 3, Jinxi, Urban, Rundek, Pipsi

•• Od "Letećeg odreda" Psihomodopopa režirali ste more spotova. Koji su vam bili najzahtjevniji, a koji ostali i najljepšem sjećanju?
 - Najzahtjevniji su često ostajali u najljepšem sjećanju. Nasumce i po sjećanju to su: "Dijete u vremenu" i "Profesor Jakov" (Let 3), "Odlučio sam da te volim" (Urban), "Apokalipso" (Rundek), "Koliko suza" i "Brazil" (Jinx), "Nogomet" i "Sex u školi" (Pipsi)...

David Bowie je broj jedan

•• Previše je dobrih spotova, pjesama i izvođača. Za neku točnu top listu trebao bih imati top 500, no evo nekih naj: "Ashes To Ashes" (D. Bowie), "Digin' The Dirt" (Peter Gabriel), "It's Oh So Quiet" (Bjork), "There, There" (Radiohead), "Beatlebum" (Blur), "No Ordinary Love" (Sade)...